

[Poul Hartling.]

Helveg Petersen, og han udtalte den 4. april 1962 her i tinget — Folketingstidende 1961-62 sp. 4119 — at

„den status, skolerne har, må fastholdes.“

Det var de private realskoler, der var tale om. Men ministeren havde dog erkendt i fremsættelsestalen, sp. 3531, at

„for de storkøbenhavnske realskoler er konsekvenserne større, idet tilskuddet bliver væsentlig ringere end hidtil, hvilket dog læmpes af en 5-årig overgangsordning.“

Denne overgangsordning finder man i lovens § 12, stk. 4, hvor det hedder:

„I det omfang, den ved nærværende lov indførte tilskudsordning måtte medføre en nedgang af statstilskuddet til enkelte realskoler, bemyndiges undervisningsministeren til for finansåret 1960-61 og for de følgende 4 finansår ved hjælp af supplerende tilskud helt eller delvis at afbøde sådanne forringelser.“

I bemærkningerne til lovforslaget siges det om disse supplerende tilskud, at det er hensigten at aftrappe dem,

„således at overgangen til den nyhjemlede tilskudsordning efter udløbet af 5. finansår kan ske uden større gener for skolerne.“

Lovforslaget blev vedtaget med alle stemmer, idet venstres ordfører dog bemærkede, at han håbede, at overgangsbestemmelserne kunne hjælpe, og så kunne vi til den tid tage loven op til nærmere eftersyn; det står sp. 5142.

Det er dette nærmere eftersyn, jeg synes der er grund til at foretage nu. Nu er de 5 år nemlig næsten gået, for man lod loven virke tilbage fra 1960. Bemærkningerne talte optimistisk om, at den nye ordning kunne indpasses „uden større gener“ for skolerne, men det viser sig, at vanskelighederne slet ikke er små. Det gælder realskolerne ude i landet, og det gælder i det storkøbenhavnske område, hvor man jo også klart nok erkendte, at loven ville betyde en virkelig forringelse af stillingen.

Ministeriet har bestemt, at aftrapningen skal foregå således, at de københavnske realskoler i de 5 overgangsår skal regne deres tilskud ud efter både den gamle og

den nye lov. Den forringelse, som den nye lovs tilskud så viser sig at betyde, får man i finansåret 1962-63 dækket med 75 pct., i finansåret 1963-64 med 50 pct. og i indeværende finansår med 25 pct., hvorefter overgangsordningen skulle bortfalde, og så må man klare sig med den nye lov alene.

Nu er det muligt med klare tal at bedømme loven, og det viser sig, at den giver de private realskoler et væsentlig ringere tilskud end den gamle lov. Jeg kan nævne som eksempel, at en københavnsk realskole, som efter gammel lov kunne beregne tilskuddet for 1962-63 til godt 304.000 kr., efter 1962-loven kun kunne få 199.000 kr. eller 105.000 kr. mindre. Det er en nedgang på 34-35 pct. Overgangsbestemmelserne mildnede altså dette, så at man fik 75 pct. af disse 105.000 kr. Men året efter, 1963-64, som er det sidst opgjorte år, manglede der 137.000 kr. eller 36-37 pct. i, at den nye lov gav samme tilskud som den gamle. Nu fik man i overgangsordning 50 pct., men måtte altså se stillingen forringet med 68.500 kr. Situationen bliver altså tydeligt nok dårligere og dårligere.

Jeg synes, at dette resultat af lovgivningen står dårligt til løftet fra 1958 og til alle de pæne ord om de private skoler, som man fra alle partier kom med ved lovforslagets behandling i folketinget.

Den tidligere undervisningsminister, det ærede medlem hr. Helveg Petersen, har oftere sagt, at han ville søge at gøre ret og skel over for de private realskoler. F. eks. sagde han på et møde i Slagelse, refereret i Sjællands-Tidende den 10. marts i år — jeg beder om lov til at citere —

„Er der skævheder i den nuværende tilskudslov, må vi søge at rette dem.“

At venstre og det konservative folkeparti ønsker at give de private skoler gode og rimelige kår, behøver vist ingen dokumentation, og den nuværende højtærede undervisningsminister har også bl. a. som ordfører for udvalget i 1959 udtalt sig meget positivt.

Det er på denne baggrund, jeg nu spørger ham: da det nu viser sig, at den forenkende lov i 1962 også har vist sig at være en forringende lov, og da det, efter hvad man sagde, ikke var meningen, vil den højtærede minister tage skridt til at få dette forhold rettet?